

de områder, som de arbejder professionelt med, at deres deltagelse i debatten ikke bare er en ret, de har, men en vigtig forudsætning for en kvalificeret offentlig debat, og vil statsministeren indskærpe dette overfor beskæftigelsesministeren?»

Begrundelse

Ifølge Jyllands-Posten den 13. juni 2002 har Dansk Socialrådgiverforening opfordret sine medlemmer til at deltage i den offentlige debat med eksempler på de negative konsekvenser af den nye lov om lave ydelser til flygtninge og indvandrere. Dette har fået beskæftigelsesministeren til at true socialrådgiverne med embedsmandssager. Dette kan ikke opfattes som andet end et angreb på socialrådgivernes yringsfrihed. Efter spørgerens mening er dette et helt uacceptabelt angreb på de offentligt ansattes yringsfrihed, og spørgeren vil derfor have statsministeren til klart at tage afstand fra beskæftigelsesministerens udtalelser.

Svar (21/6 02)

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har indhentet en udtalelse fra Justitsministeriet, som har oplyst følgende:

»Det principielle spørgsmål om offentligt ansattes yringsfrihed er navnlig behandlet i en række udtalelser fra Folketingets Ombudsmand. I en udtalelse, der er optrykt i ombudsmandens beretning for 1987, side 237 ff., anføres bl.a.:

»Ved besvarelsen af det centrale spørgsmål om, hvorvidt der gælder særlige begrænsninger for offentligt ansattes yringsfrihed i forhold til den yringsfrihed, der gælder for borgerne i almindelighed, er udgangspunktet utvivlsomt, at offentligt ansatte har ganske samme frihed som andre til at deltage i den offentlige debat. Det store antal offentligt ansatte taler afgørende imod, at der skulle gælde almindelige begrænsninger for offentligt ansattes yringsfrihed. Sådanne begrænsninger ville være uforenelige med de hensyn, der ligger bag grundlovens bestemmelser om den demokratiske styreform og den herved forudsatte materielle yringsfrihed.

Det er dog antaget, at hensynet til offentlige myndigheders interne beslutningsproces og funktionsevne i særlige tilfælde kan føre til en begrænsning af offentligt ansattes yringsfri-

hed. Det er næppe muligt at give en fuldstændig beskrivelse af, hvornår, i hvilket omfang, og for hvilke ansatte sådanne særlige begrænsninger gælder. Men der kan anføres nogle hovedsynspunkter:

1. Begrænsningerne omfatter alene udtalelser vedrørende sager inden for de pågældendes eget ansvarsområde. Offentligt ansatte har samme frihed som andre borgere til at udtale sig om sager på forvaltningsområder, som de ikke har berøring med i deres daglige arbejde.
2. Ved udtalelser inden for eget arbejdsområde er det af betydning, om den pågældende som led i sit arbejde har været (eller er) aktivt medvirkende i myndighedens beslutningsproces. Begrænsningerne vil i almindelighed ikke omfatte ansatte med en funktion, der ligger fjernt fra de politiske eller administrative beslutningstagere.
3. Det spiller en rolle, om udtalelserne fremsættes før eller efter, at en beslutning er truffet. Adgangen til at udtale sig, inden en sag er afgjort, kan – af hensyn til beskyttelse af den interne beslutningsproces – være noget snævre end adgangen til at udtale sig senere.
4. Det ligger efter praksis fast, at offentligt ansatte har en vidtgående adgang til at udtale sig om ressourcespørgsmål inden for eget arbejdsområde, hvor spørgsmålet kan have væsentlig betydning for medarbejdernes fremtidige ansættelses- og arbejdsforhold.

Det følger af det anførte, dels at der kræves særlige tungtvejende grunde for at anerkende begrænsninger i offentligt ansattes yringsfrihed, dels at disse grunde normalt kun vil foreligge i forhold til centralt placerede medarbejdere, der deltager eller har deltaget i den omstridte beslutnings tilblivelse.»

Spørgsmålet er endvidere bl.a. behandlet af Henrik Zahle i Dansk Forfatningsret 3 (2. udg., 1997), side 99 ff., og af Michael H. Jensen i Kommentarer til Grundlov (1999), side 432 ff.»

Jeg vil gerne tilføje, at jeg betragter det som noget meget væsentligt, at offentligt ansatte har mulighed for – inden for de ovenfor beskrevne rammer – at deltage i den offentlige debat, også på deres »egne« områder. Efter min opfattelse bidrager det generelt til en mere nuanceret og kvalificeret debat.